

ผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษา ของมหามหาบัณฑิตทางสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว ประดับพร ชินวัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-291-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015424

I10302190

RETURNS TO EDUCATIONAL INVESTMENT OF
SOCIAL SCIENCES MASTER'S DEGREE GRADUATES,
CHULALONGKORN UNIVERSITY

MISS PRADABPORN SHINAWATRA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-291-1

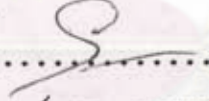
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษา ของมหานันทิตทางสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย นางสาวประดับพร ชินวัตร
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ นิสา ชูโต

นันทิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหานันทิต

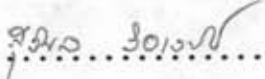

..... คณบดีนันทิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. อุทมพร จามรمان)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ นิสา ชูโต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นฤทัย ศิริบรรณนิทัศน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ระดับพร ชินวัตร : ผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษา ของมหาบัณฑิตทางสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (RETURNS TO EDUCATIONAL INVESTMENT OF SOCIAL
SCIENCES MASTER'S DEGREE GRADUATES, CHULALONGKORN UNIVERSITY)

อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์นิศา ชูโต, ๑๑๓ หน้า. ๒๕๖๒

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนทางการศึกษา ผลประโยชน์หลังสำเร็จการศึกษาและ
ผลตอบแทนส่วนตัวของมหาบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ
ใจเข้าศึกษาต่อ และเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านการลงทุน การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของบัณฑิตวิทยาลัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๒ คน วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการหาค่าเฉลี่ย สัดส่วน และเทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์

ผลการศึกษาพบว่า

๑. ต้นทุนทางการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา
และค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์ มีค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ ๓๔,๒๐๓.๔๑ บาท
๒. ผลประโยชน์หลังสำเร็จการศึกษา ได้แก่ รายได้จากเงินเดือนประจำรวมกับผลประโยชน์
พิเศษจากหน่วยงาน และรายได้พิเศษอื่น ๆ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปี ค่าสุดเท่ากับ ๖๔,๗๒๘.- บาท
และสูงสุด เท่ากับ ๑๗๑,๔๑๔.๒๐ บาท
๓. อัตราผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินมีค่าร้อยละ ๑๓.๖๒
๔. สำหรับผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน พบว่า ส่วนมากมหาบัณฑิตประเมินว่าคุ้มค่ากับการ
ลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลตอบแทนทางด้านวิชาการ มีผู้ประเมินว่า คุ้มค่าในระดับสูงมาก (มากกว่า
ร้อยละ ๕๐) ยกเว้นความรู้สึกว่าตนเองมีความเด่นทางวิชาการ ส่วนผลตอบแทนทางด้านส่วนตัวบุคคล
ทั้งทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน และด้านการยอมรับของผู้อื่น ส่วนมากมีผู้ประเมินว่า คุ้มค่าในระดับ
ปานกลาง (ระหว่างร้อยละ ๗๐-๗๕) และระดับสูง (ระหว่างร้อยละ ๘๐-๘๕) แต่มีผลตอบแทนทางด้าน
ตำแหน่งหน้าที่การงาน มีผู้ประเมินว่า คุ้มค่าน้อยมาก (ระหว่างร้อยละ ๕๐-๕๕) คือ ได้คุณวุฒิช่วยให้
คำรงค์ตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้น และการมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่

ภาควิชาวิจัยและวิจัย.....
สาขาวิชาสถิติและวิจัย.....
ปีการศึกษา ๒๕๖๒.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
47

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
บทที่	
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ข้อจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
ตอนที่ 1 บัณฑิตศึกษา ปรัชญา และเป้าหมายของบัณฑิตศึกษา	8
ตอนที่ 2 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	10
ตอนที่ 3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลตอบแทนการลงทุน ทางการศึกษาที่ไม่เป็นตัวเงิน	13
ตอนที่ 4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลตอบแทนการลงทุน ทางการศึกษาที่เป็นตัวเงิน	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
ความเที่ยงของแบบสอบถาม	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของมหานัดเขตทาง สังคมศาสตร์	36
ตอนที่ 2 ผลตอบแทนในส่วนที่เป็นตัวเงิน	41
ตอนที่ 3 ผลตอบแทนในส่วนที่ไม่เป็นตัวเงิน	48
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
อภิปรายผลการวิจัย	75
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้เขียน	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 การประเมินอุปสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในประเทศไทย พ.ศ. 2522-2526	22
2 ผลตอบแทนการลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยครูอุดรธานี	26
3 สภาพทั่วไปของมหานิดิตทางสังคมศาสตร์	36
4 ต้นทุนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำแนกตามชั้นปี	41
5 รายได้หลังเสียภาษีจากข้อมูลดิบและรายได้หลังจากการ ปรับแล้ว ของมหานิดิตทางสังคมศาสตร์ โดยเฉลี่ยต่อ คนต่อปี จำแนกตามอายุ	42
6 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวทำนายในรูปคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน ค่าคงที่ของสัมประสิทธิ์ถดถอยของ ตัวทำนาย ค่าคงที่ของสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย	44
7 ส่วนต่างของรายได้ที่ปรับแล้วของมหานิดิตทางสังคมศาสตร์ กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (คำนวณจากบัญชี เงินเดือนข้าราชการ บัญชี 3) เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำแนกตาม อายุ	45
8 เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	48
9 การตีค่าผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทนที่ ไม่เป็นตัวเงิน (ทางด้านวิชาการ) จำแนกตามคณะ	50
10 การตีค่าผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทน ที่ไม่เป็นตัวเงิน ทางด้านส่วนตัวบุคคล (ด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน) จำแนกตามคณะ	53
11 การตีค่าผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทน ที่ไม่เป็นตัวเงิน ทางด้านส่วนตัวบุคคล (ด้านการยอมรับของผู้อื่น) จำแนกตามคณะ	57

ตารางที่

หน้า

12	การประเมินผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงินทางด้านวิชาการ ของมหาวิทยาลัยทางสังคมศาสตร์ จำแนกตามคณะ	60
13	การประเมินผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงินทางด้านส่วนบุคคล (ด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน) ของมหาวิทยาลัยทาง สังคมศาสตร์ จำแนกตามคณะ	64
14	การประเมินผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงินทางด้านส่วนบุคคล (ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น) ของมหาวิทยาลัยทางสังคมศาสตร์ จำแนกตามคณะ	68
15	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างขนาดพอเหมาะ และจำนวน ผู้ตอบแบบสอบถามของมหาวิทยาลัยทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามคณะ	106
16	ต้นทุนส่วนบุคคลของการศึกษาระดับปริญญาตรี	107
17	ดัชนีราคาผู้บริโภค	108
18	ค่าเฉลี่ยของปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ	109
19	สถานภาพทั่วไปของนิสิตบัณฑิตศึกษาจากการศึกษานำ	110

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ทั้งนี้ได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากอาจารย์ นิตา ชูโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ คุณพนิจ ศุภมัสต์อังกูร อาจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ สาราญใจ คุณวันดี จงคงคา คุณพัชรี ผลานุรักษ์ คุณเลดาวลัย ยโสธร คุณเจมใจ พรพิบูลย์ พี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีอาจกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ได้ให้คำแนะนำตลอดจนช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนิสิตบัณฑิตศึกษาและมหานักศึกษาทางสังคมศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการกรอกแบบสอบถาม และขอขอบคุณนักศึกษาลibrary ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นจำนวนเงิน 2,400 บาท

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความสนับสนุนในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมาด้วยความห่วงใย เป็นขวัญและกำลังใจอันสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

ประดับพร ชินวัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย